

Van god los

Niemand's meester, niemand's knecht - de touwtjes in eigen handen

EDITO

Hk herinner me het nog alsof het gisteren was: de koude die om zich heen greep, de avonden die al vroeg in duister gehuld waren en het haardvuur waarbij liedjes gezongen werden. De onvergelykbare spanning en de vreemde combinatie van angst en bewondering ook, die de langgebaarde goedheilige man me inboezemde. Dat hij, als zijn eigen schaduw, gevolgd werd door een slecht zwartgemaakt schaap en daarbij voortdurend dreigde met een zak, is aan die angst niet vreemd. Maar de angst noch de devote aanbidding waren enkel te wijten aan de zoete beloning die op handen was of de roede, die uiteindelijk toch altijd slechts een stok áchter de deur bleek te zijn. Er speelde iets van een meer symbolische orde mee: er was *heiligheid* mee gemeoid.

Waaruit bestaat ze eigenlijk, die eigenschap van heiligheid? Etymologisch kent het woord een dubbele wortel, die in deze context betekenisvol is. De hebreeuwse wortel van het woord verwijst naar de fundamentele scheiding tussen het aardse en het goddelijke. Het heilige is dan het fundamenteel vreemde, datgene waaraan we geen deel kunnen en mogen hebben. Deze betekenispool wordt in verband gebracht met het afschrikwekkende effect van het heilige. De andere, de christelijke betekenispool, verwijst

naar een 'oorspronkelijke heilheid', waarnaar we in de godsdienstige tradities geroepen zijn te streven. *Tremendum et fascinosum*; sidderen en beven enerzijds en geboeid en gefascineerd zijn anderzijds.

Maar in die zin stikt het van de heiligen en de heiligdommen in de autoritaire samenleving. Welbedacht zijn we nog lang niet van onze goedgelovigheid verlost. Wat trekt zoal niet het heiligengewaad aan? Wandel maar eens door een winkel en bedenk dat al die uitgestalde dingen heilige relikwieën zijn: dingen waaraan je je niet zomaar mag vergrijpen, alsof je daarmee hun heiligheid zou schenden. En zo is het ook: de koopwaar heeft alle eigenschappen van de heiligheid: we durven er niet zomaar aan te raken, maar we worden er wél door gefascineerd, als door de keizerlijk rode mantel van de Sint. Een gelijkaardige betovering rust op heel wat zaken. We schrikken in schroom terug voor de eigendom van een ander; niet zozeer omdat de eigenaar er persoonlijk op toeziet en ons ervan weerhoudt, maar omdat het voorwerp de heiligverklaring van de wettelijke eigendom draagt. In Japan was men er 'heilig' van overtuigd dat zelfs het aankijken van de keizer iemand met blindheid zou slaan. Maar ook elk inwijdingsritueel dat aan de macht verbonden is, is een heiligverklaring:

het verkiezingsritueel en de geheimhouding errond, de gezworen eden - als het even kan op een heilig boek - , de eindeloze reeks procedures voor vergunningen en verloven, de toga's, insignes en kostuums... de hele carnivalsstoet. Het zijn stuk voor stuk ceremonies en symbolen die de macht haar aura van heiligheid verlenen: van beangstigende vreemdheid en boeiende onbereikbaarheid.

Kinderen en niet-menselijke dieren zijn, wat de heiligheid aangaat, onbetaalbare leermeesters. Als een boek kan dienen als het dak van een geïmproviseerd huis, zal het hen worst wezen of het om een bijbel of een stripalbum gaat. Want uiteindelijk is en blijft de heiligheid natuurlijk gewoon een hersenspinsel; een idee dat een ding of een persoon overwoekerd heeft. Onder de idee van de heiligheid en het respect dat ze afdingt, ligt weer gewoon de naakte zaak, de ontklede hoogwaardigheidsbekleder, het boek-als-een-ander.

Ik herinner me nog levendig hoe we daar zaten, braaf op een rij, angstvallig vasthoudend aan moeders rokken, en ieder één voor één bij de Sint op schoot moest komen. En dan die kleurrijke, vrolijke herinnering aan dat vriendje dat oneindig veel moederiger was dan ikzelf en een flinke ruk gaf aan de baard van Sinterklaas.

3
Steve Jobs en de 'self made man'
4
Gezichtsverlies
5
Lekker Vegan
7
Alles wat waar is, verandert...
9
Een luus in de pels van de Nederlandse overheid
13
De druiven der gramschap
15
Sterven voor ideeën
17
De taal van god los

Steve Jobs en de "self made man"

Op 5 oktober 2011 overleed een waar icoon van de informatietechnologie: Steve Jobs, de man die, bijna persoonlijk, de personal computer het leven in dacht en me op die figuurlijke manier toch enkele uren per dag aanstaart. Graag willen of niet. Zolang hij het bij kijken houdt en me niet op de vingers tikt bij het schrijven, kan ik er mee leven.

Een eerbetoon wordt het alvast niet, maar Steve heeft het ook nooit voor het grootste-gemene-deler-denken gehad, dus die valse nooit op zijn uitvaartplechtigheid hoeft hem niet onnodig te ontstemmen. Bovendien grijp ik hem enkel aan om over levendiger en ook gewichtiger zaken te kunnen spreken. Zijn grafsteen als opstapje dus, er zijn er die in zijn omstandigheden voor minder dienen.

Levend en wel werd Steve Jobs door zichzelf en de vele anderen die van zijn lichtend voorbeeld een straaltje wilden meepikken reeds een *self made man* genoemd. Nu valt er over dat soort van concepten natuurlijk heel wat te redetwisten. Iedereen maakt er wat die betekenisgeving betreft alvast *het zijne* van. En misschien is dat ook wel de binnenweg naar een bepaald soort van eensgezindheid. Voor een goed begrip leg ik mijn ei alvast op tafel: een *self made man* is naar mijn bescheiden mening iemand, een man of vrouw dus, die op eigen kracht zijn of haar leven vormgeeft en uitbouwt. Iemand die daarbij enkel op eigen voeten steunt en anderen niet als hulpje of opstapje gebruikt om hoger op te geraken. Dat idee ligt me nogal na aan het hart en iemand die het zichzelf opkleeft, draagt mijn wantrouwen, maar mogelijks ook mijn bewondering weg.

Wat het exemplaar betreft dat hier op tafel ligt, hoef ik er geen doekjes om te winden: zelfs zijn meest vriendschappelijke laatste knipoog wekt slechts mijn diepste wantrouwen. Een oppervlakkige blik op zijn levensloop toont het ellebogenwerk en hoe hij op de ruggen omhoog klom. Een iets nauwkeurigere blik en enkele getuigenissen laten zien dat hij daarbij chantage noch persoonlijke vernederingen uit de weg ging. Ik weet dat niemand zonder tegenstrijdigheden is, maar Steve Jobs spreidstand tussen wat de tong beleed en wat hij daadwerkelijk deed, was zondermeer acrobatisch. Een jaarloon van een symbolische dollar opstrijken, dat spreekt tot elke

romantische ziel, maar met een bankrekening van 8,3 miljard dollar is er ook niets meer aan. De *beau monde* en haar welvoegelijkheidsregeltjes aan je jeans vegen is in de wetenschap van een altijd zachte landing in de bankbiljetten ook niet meer zo heldhaftig. En dwepen met een anti-autoritaire levensfilosofie als CEO van een enorm bedrijf...

Maar ongetwijfeld heb ik het helemaal fout. De *self made man* is de mascotte van het systeem. De staker die met zo weinig scrupules naar de pijpen van de macht en het geld wist te dansen dat men hem tot stichtelijk voorbeeld, tot toonbeeld, heeft verheven. Want, ik weet het, je kan hetzelfde concept ook helemaal anders lezen. De *self made man* is dan iemand die de maatschappij niet heeft moeten kneden tot een gewillig lid; iemand die zichzelf tot succesvol product omgevormd heeft; iemand die goed in de markt ligt en die *het* gemaakt heeft.

Zonder het te beseffen heeft *het* je *zelf* dan in een vitrine uitgesteld, als *one more thing*... schouder aan schouder met de i-pod en de i-pad.

GEZICHTSVERLIES

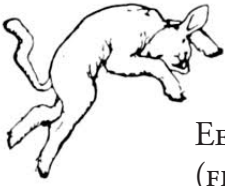
Heb ik het al gezegd? Ik leer zien. Ja, ik zet mijn eerste stappen. Het gaat nog slecht. Maar ik wil mijn tijd goed gebruiken. Ik ben me er bijvoorbeeld nooit eerder bewust van geweest hoeveel gezichten er eigenlijk zijn. Er bestaan heel veel mensen, maar nog veel meer gezichten, want ieder mens heeft er verschillende. Er zijn mensen die een gezicht jarenlang dragen, daar komt natuurlijk sleet en vuil op, het breekt door de rimpels en het rekt uit zoals handschoenen, die men op reis gedragen heeft. Dat zijn de spaarzame, eenvoudige mensen; ze wisselen niet van gezicht en laten het nooit wassen. Het is meer dan goed genoeg, zeggen ze en wie kan hen het tegendeel bewijzen? Maar als ze meerdere gezichten hebben, dringt de vraag zich wel op wat ze met die andere gezichten doen. Ze bewaren ze. Hun kinderen zullen ze dragen. Maar het komt ook voor dat hun honden er mee op stap gaan. Waarom ook niet? Gezicht is gezicht.

Andere mensen gebruiken hun gezichten verdacht snel, het ene na het andere en ze dragen ze af. Eerst lijkt het hen alsof ze gezichten hebben voor de eeuwigheid, maar ze hebben nauwelijks de veertig bereikt en daar is het laatste al. Dat heeft natuurlijk zijn tragiek. Ze zijn het niet gewoon om gezichten schoon te maken, hun laatste is er al doorheen gejaagd op acht dagen, het vertoont gaten, is op vele plaatsen dun als papier en zo komt dan beetje bij beetje de onderlaag naar boven, het niet-gezicht en daar lopen ze dan mee rond.

Rainer Marie Rilke, uit: *De aantekeningen van Malte Laurids Brigge*, 1910.

De maskerverzamelaar, Jeremy Wilson

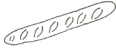
Lekker vegan

EEN EENVOUDIG RECEPTJE VOOR DE
(FRANSE) BAGUETTE OFTEWEL BROOD EN

BODDING

In deze lekker vegan een eenvoudig receptje voor de (franse) baguette ofteewel brood en een kleine ode aan de bodding. Er bestaan duizenden manieren om brood te maken en te eten. Ga voor dat zuurdesem, maak eens een biga, in de winter maken we het lekker zwaar, dan eens hartig, dan weer zoet, 's avonds een platbroodje voor bij de dhal,... Onderstaand recept vind ik een makkelijk basisrecept voor als het een beetje van moeten is en dan niet voor binnen drie dagen... Ik verkies het deeg in een broodbakvorm te bakken (invetten en het deeg tweede maal laten rijzen in vorm) en heb graag wat meer inhoud (bv. met noten en rozijnen (zoet) of met stukjes tomaat, ui, look, olijven en wat kruiden (hartig))... Bedenk wel dat als je het brood te zwaar gaat laden, het er langer over doet om te rijzen en dat als je extra vocht inbrengt (champignons, tomaten, uien,...) de baktijd toeneemt. Vragen, suggesties of bedenkingen? Men neme één pen en één blaadje papier... Gewoon doen!

BAGUETTE

Ingrediënten: 2 goedgevulde theelepels (tl) droge (instant-)gist//1,5 kop lauwwarm water//1 tl zoetstof (bv rietsuiker)//4-tal koppen bloem //1 tl zout//een beetje olie//evt. rozijnen, zonnebloempitten, pompoenpitten, lijnzaad, sesamzaadjes, walnoten, tijn...

5

BEREIDING:

- Neem een grote glazen of plasticen bol, en meng hierin de gist, de zoetstof en het water. Laat een tiental minuutjes rusten. De gist gaat zich activeren...
- Voeg twee koppen bloem toe en vermeng goed, met behulp van een houten lepel. Voeg vervolgens -beetje bij beetje- de rest van de bloem toe en het zout, terwijl je goed blijft roeren. Opgepast: afhankelijk van het gebruikte graan, de vochtigheidsgraad van het meel, de hardheid van het water, ... zal men wat meer of minder bloem moeten gebruiken. Dit blijft een kwestie van aanvoelen en oefening.
- Kneed het deeg verder op een met bloem bestrooide tafel tot het soepel, elastisch en niet kleverig is. (nu voeg je ook de eventuele extra's toe) Besmeer de binnenkant van de bol met olie, draai het deeg erdoor tot het bedekt is met olie en laat het rijzen in de kom. Sluit de kom af met een natte keukendoek.
- Laat alles op een tochtvrije, warme plaats

rusten (voor minstens 1, tot 1u 1/2) tot het deeg ongeveer verdubbeld is in volume (zorg dat je kom groot genoeg is!).

- Sla het deeg neer en vorm een lange baguette of twee kleinere. Leg op een bakplaat en laat afgedekt een goed half uur rusten. Het deeg mag niet gaan kleven; dat kan men voorkomen door alles goed in te vetten (en met plasticfolie te werken), zelf verkies ik bloem te gebruiken op de bakplaat en over de baguette -die ik eveneens bestrooi met bloem- een droge keukendoek te leggen. Laat intussen de oven voorverwarmen op zo'n 240°C.

- Maak een 4-tal inkervingen in het brood, besprenkel met wat water en zet in de oven. Bak het brood voor zo'n 25 minuten. De baguette is klaar als de korst goudbruin is en het brood hol klinkt als je er langs onder op tikt.

- Bedenk dat als je ipv twee baguetten liever een (dikker) brood maakt de baktijd toeneemt.

(inspiratiebron: *The Garden of Vegan*)

BODDING

Bodding is een lekkernij uit grootmoeders keuken, die ons toelaat om aan upcycling te doen in de keuken. Oftewel; hoe je van oud brood, wat resten speculoos, chocola, gedroogd fruit,... een cake/ pudding maakt om vingers en duimen van af te likken.

Ingrediënten: oud brood//plantaardige melk//1 banaan (om te binden. Mocht je dus geen banaan in huis hebben, dan kun je een restje arrowroot, maiszetmeel, lijnzaad of dergelijke gebruiken.)//olie (om de bakvorm in te vetten)//suiker//kaneel//naar smaak en/of volgens voorraad een glaasje cognac (of rum bv), geweekte rozijnen, stukjes vers fruit (bv. appels, peren, ananas, kersen, besjes), noten, gedroogd fruit (bv. abrikozen), chocola,... kardemon (laten trekken in de melk, dan verwijderen), vanille,...//(ev.) baking powder (om het geheel een beetje luchtiger te maken)

BEREIDING:

- Zet het brood (en speculoos, koeken,...) in een kom en overgiet dit met melk. Zet voldoende melk en laat lang genoeg rusten, opdat al het brood week kan worden.

- Voeg een banaan toe, zoet naar smaak (is de melk gezoet? gebruik je al dan niet speculoos/ speculaas? hou je van de uitgesproken smaak van kardemon? heb je nog wat vanille liggen? gebruik je zoet fruit?) met kaneel en suiker, en voeg (ev.) de cognac toe. Kneed alles goed door elkaar.

- Meng de overige ingrediënten door het broodmengsel.

- Smeer een ovenschotel in met olie en laat de oven voorverwarmen.

- Giet het mengsel in de schotel en laat voor +/- een uur in een oven op zo'n 185°C bakken.

- Je kunt controleren of de bodding klaar is door er met een houten (brochettestokje) of ijzeren

priem in te prikken. Komt de priem er (vrij) proper uit dan is de bodding klaar. Afwerken kan met een glazuur, maar zoals het gezegde zegt; een goede bodding behoeft geen glazuur.

- Eens in de frigo wordt die alleen maar beter. Vervolgens is het aan jou om ingrediënten te schrappen (ik vind bv vers fruit en zeker zaden minder goed in bodding) of toe te voegen (ik vind chocola vrij onmisbaar en gedroogde abrikozen (in deze) zeer lekker). Is de bodding te droog of niet consistent genoeg, dan moet je de verhouding brood/melk veranderen. Veel meer kan er niet fout gaan, maar we blijven bereikbaar...

(inspiratiebron: *het korte van de dagen*)

Smakelijk!

Een bedenking, opmerking of voorstel tot bijdrage? Aarzel niet om *van god los* een mailtje of, liever nog, een ouderwetse brief te sturen:

vangodlos1@gmail.com

**Rue du sentier 43,
4100 Seraing**

Alles wat waar is, verandert...

Niet zo lang geleden vroegen mijn ouders me om die bewuste kast eens te komen uitmesten: de kast waarin de sporen van mijn jeugd opgebaard liggen. Wanneer ik ze open, weet ik dat ik aan een odyssee begin over de brug van de tijd heen, naar de meest verafgelegen uithoeken van mijn verleden. Elk voorwerp in die kast doet zich voor als een stom, stofferig ding, maar in mijn handen en onder mijn blik openen die dingen zich als boeken en vertellen me mijn eigen verhaal. Ik weet ook hoe ik telkens verstil en stilval terwijl ik de voorwerpen, papieren en de jaren die me van hen gescheiden hebben door m'n handen laat gaan. Een werkje van niets neemt zo al gauw een hele namiddag in beslag.

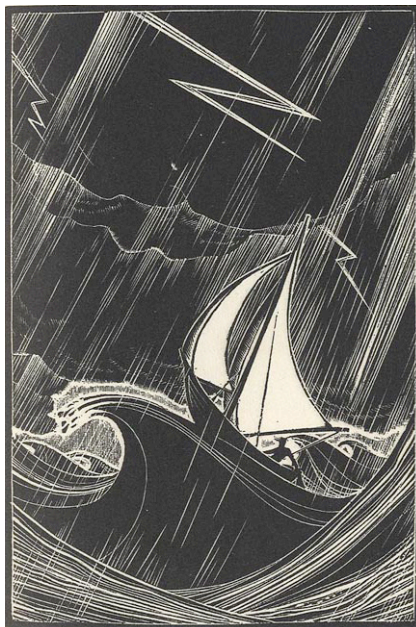
In het tijdsvak studies moet ik het zijn tegengekomen: een boekje met de fragmenten van Heraclitus. Die naam zou me ook niet veel gezegd hebben als hij niet tot het lijstje van te bestuderen filosofen had behoord. Maar daar, voor die kast vol fossielen, komen de letters en zinnen die ik lees plots tot leven. Ze weven betekenisverbanden tussen mezelf en de wereld waarin ik leef; voegen lappen toe aan het patchwork van mijn levensdoek.

Heraclitus leefde rond 500 voor Christus, was afkomstig van de hoge adel en was voorbestemd tot het koningschap over de stad Efeze. Hij weigerde dit koningschap, meer uit hoogmoed ten aanzien van zijn medeburgers, dan uit de weigering een machtspositie te bekleden. Hij leefde een teruggetrokken bestaan in de nabijheid van het heiligdom van Artemis, waar men hem

soms dobbelend met de kinderen van de stad aantrof. Wanneer hij daarop aangesproken werd door de Efezers, antwoordde hij dat die bezigheid alvast beter was dan een leven onder de staatsburgers. Er wordt gezegd dat hij uiteindelijk verder de bergen introk en daar als heremiet leefde van gras en planten. Op oudere leeftijd werd hij ernstig ziek en zwaar teleurgesteld in de Griekse geneesheren, begroef hij zich ten slotte in een mesthoop, in de hoop dat daar zijn waterzucht zou 'verdampen'. Kort daarop overleed de excentrieke man.

Volgens Heraclitus werden het leven en de werkelijkheid wezenlijk gekenmerkt door veranderlijkheid en vergankelijkheid. Hij nam deze overtuiging zo letterlijk dat hij uitsluitend in raadselachtige aforismen

7

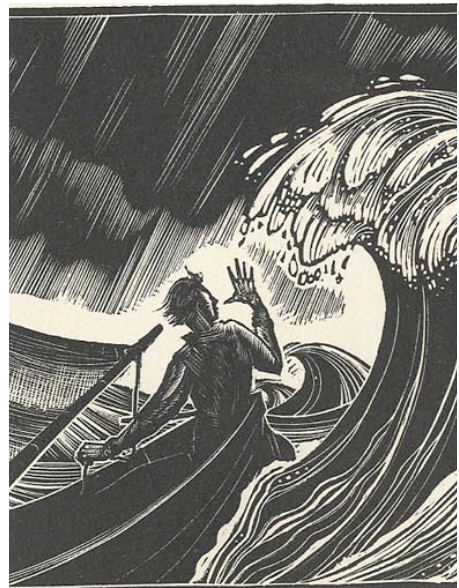
schreef en niets bevestigde zonder ten minste ook zijn tegendeel te suggereren. Zijn opvattingen zijn je wellicht bekend in de vorm van twee aforismen: *alles vervloeit en we baden nooit twee keer in dezelfde rivier*. Volgens Heraclitos be-staat er niets: alles stroomt en is in wording, zonder ooit een vaste toestand te bereiken. In deze stroom is onophoudelijk strijd tussen tegengestelden (koude en warmte, honger en bevrediging, vrede en oorlog, recht en onrecht, goed en kwaad). Tegelijkertijd zijn al deze tegengestelden ook één voor wie zich even uit de stroom kan oprichten: zo roepen goed en kwaad elkaar in het leven en houden ze elkaar in stand.

Ik bedenk hoezeer de wereld die ons omgeeft deze veranderlijkheid probeert in te dammen en welke rol de staat precies speelt in dat gevecht tegen het leven zelf. Alles moet vastgelegd worden, zelfs onze meest intieme relaties: als het niet in een contract staat, op papier, met alle mogelijke garanties erbij dan be-staat het niet. Het hele samen-leven zou men willen vastleggen in wetten en regeltjes, alsof alle onvoorziene omstandigheden en ongeregelde heden uit te schakelen zouden zijn, zonder tegelijkertijd ook het samenleven zelf de nek om te doen. Daarom vind ik het soms zo hartverwarmend om te zien hoe weinig er nodig is om dat hele orkest plots vals te doen spelen. Daarom ook denk ik dat we soms, al dan niet ten onrechte, de neiging hebben om in conflicten een sprankeltje hoop te zien. De tegengestelden raken elkaar in conflict, de evidenties gaan wankelen, er is weer wat veranderlijkheid mogelijk.

Maar er is niet veel voor nodig om te zien hoe de rivier van Heraclitos ook door m'n eigen leven heen stroomt en soms meer met zich meeslept dan me lief is. En

daar krimpt de grootspraak ineen tot een fluisterstemmetje. Want ook ik kan met die stortvloed niet leven. Ook ik wil de liefde, de vriendschap, de jeugd, de warmte laten duren. Elk verlies daarvan, elke ongewilde verandering zou ik willen bestrijden en teniet willen doen. Telkens weer moet ik vaststellen hoe verleidelijk het is daarbij de standvastigheid buiten mezelf te zoeken: in de zoethoudertjes, verslavingen en pillen die de dokters, priesters en charlatans me aanbieden maar envengoed in de 'zekere waarde' van de staat en haar wetten. En even zeker is de moeilijkheid om iets van standvastigheid in mezelf te vinden. Want ook wij brokkelen beetje bij beetje af om ten slotte ook helemaal onder te gaan en te doven. En toch denk ik dat dit de enige opgave is die het leven ons stelt.

Met die bespiegelingen zijn er intussen ook heel wat uren verstreken; de avond valt en die kast krijg ik vandaag nooit meer op orde. Of was ik mijn gedachten aan het ordenen? En waarom eigenlijk?

EEN LUIS IN DE PELS VAN DE NEDERLANDSE OVERHEID...

13 SEPTEMBER 2011 - In Nederland wordt iemand die al jarenlang actievoert tegen het asielbeleid en de wereld van grenzen en staten aangehouden op beschuldiging van... opruiing. Joke Kaviaar beschikt over een vlijmscherpe pen waarmee ze onder andere de deportatiepolitiek genadeloos dissecteert. En, net als in België, staat ook in Nederland het asielgerelateerde extremisme hoog op de agenda van het *flucaille*: een speciale officier van justitie coördineert er alle onderzoeken, die uitgevoerd worden door de Unit Contra Terrorisme en Activisme van de Nationale Dienst Recherche. Opmerkelijk is niet enkel dat slechts één persoon gevisieerd wordt, maar ook dat de aanklachten uitsluitend opiniedelicten zijn, ook al is het verband met toenemend verzet niet te loochenen: *De hele reden van deze inval en arrestatie, zo zwaar aangezet met volledige beperkingen en het gebruik van terrorismewetgeving, moet naar mijn idee gezocht worden in de toename van radicale acties tegen 'het asielbeleid'. Mensen die brand stichten op bouwplaatsen, 's nachts op bezoek gaan bij verantwoordelijken; politie, justitie en inlichtingendienst krijgen er geen vat op. Publicaties van lijsten met bedrijven die meewerken aan de deportatiemachine, de campagne tegen de bouw van de nieuwe uitzethoges op Schiphol en tegen bouwbedrijf BAM, ze lijken het zat en er worden onzinnige dingen beweerd als zonden met de regelmaat van de klok door activisten IND (nederlandse variant van Dienst Vreemdelingenzaken, nvvgl.) medewerkers worden bedreigd. Het was dit verzinsel dat Leers deed uitroepen "Dan komen ze maar bij mij!"*.

Het gevolg van mijn reactie hierop, welke retorisch vragend eindigde met "Wie gaat er mee op visite bij Leers?", is intussen genoegzaam bekend. (JK)

Na drie dagen van vruchteloze pogingen tot ondervraging wordt Joke als bij verrassing terug vrijgelaten. Natuurlijk niet zonder addertje onder het gras. Kort na haar vrijlating wordt haar advocaat gecontacteerd met de melding dat ze opnieuw zou aangehouden worden omwille van een nieuw feit: de teksten staan immers nog steeds online en dat wordt beschouwd als een nieuw misdrijf. Een goocheltruuk dat uitschot waardig, hoor ik u denken en u heeft gelijk. Alleen komt er in Nederland sinds kort dit pikante detail bij: voor zogenaamde 'zeer actieve veelplegers' dreigt daar zomaar even twee jaar preventieve opsluiting in een inrichting voor stelselmatige daders (ISD). De teksten werden niet verwijderd en sinds de arrestatie hebben ze zich in sneltempo verspreid. Op zeven december wordt dan plots zowel de website offline gehaald door justitie, om enkele dagen later, dankzij de hulp van enkele internetpiraten opnieuw online gezet te worden. Van god los geeft je één tekst mee en verlucht dit nummer met gedichten en balpentekeningen van Joke. Lees zeker ook de andere teksten eens na op: www.jokekaviaar.nl

Voor meer up-to-date informatie, donaties en steunbetuigingen:

Steungroep 13 september
steungroep@artikel-140.nl
<http://13-september.nl>

NEEDERLAND WORDT SCHOONGEVEEGD

Hijs de vlag! Laat het rood-wit-blauw bij alle scholen wapperen, fier voor het Vaderland! Hoog Holland Hoog! Laat ons Volkslied aanheffen bij naturalisatie ceremonies en verplicht de radio Nederlandstalige muziek te draaien. Veeg de straten schoon, want iedereen moet het weten: Neederland is van ons.

Dit is de tijd waarin we leven. Niets van het hier genoemde is gechargeerd. Neederland wordt schoongeveegd, want stelt u zich eens voor! Een illegaal, die mag toch niet blijven?! Wat moet dat hier haar zijn stappen zetten in onze straten, hun handen steken in ons vuilnis, haar kinderen baren in onze strafkampen? Betalen zullen ze! Vrouwen en kinderen eerst.

10 Wij Neederlanders zullen daarvan niets voelen. Wij mogen nog onze soep komen brengen en onze kerken openstellen. Wij mogen nog zorgen voor het menselijk gezicht van onze maatschappij en wij mogen nog bidden en jammeren en gezangen ten gehore brengen aan de hekken met het NATO draad. Dank u heer, voor alle goede zorgen. Geef ons heden ons dagelijks brood en de korsten aan de zielige vluchteling. Wat een prachtig land toch.

Maar zeg nu zelf: Zo'n minister, die mag toch niet blijven?! Wat moet dat hier zijn moraal van christelijke waarden als een stofzuiger boven stad en streek houden en op maximale vreemdelingenhaat zetten? Dat zuigt! En niet zo'n beetje ook. Het is niet meer met de bezem erdoorheen zoals Albayrak en Verdonk en dan met stoffer en blik wat uitschudden over België. Neen! Europese afspraken, weet u wel.

Het wordt tijd om de aanval in te zetten en de

stekker eruit te trekken, ter fine van uitzetting van die stofzuiger en het onschadelijk maken van gans de ministerraad. Het is de tijd waarin wij leven die dit noodzakelijk maakt. Menig kraker ondervindt thans ook wat het is om opgejaagd te worden want ook zij zijn strafbaar en voor wat betreft de jacht op al het rondzwerfend volk, daarvan kunnen talloze daklozen eveneens meespreken.

Al deze mensen, illegalen, krakers, daklozen, zij hebben één ding gemeen. Zij worden tentoongesteld als waardelozen in de freakshows die zich onafhankelijke media noemen. Zij worden bestempeld als bedreiging voor de nationale veiligheid als dragen zij bomvesten op dammen en pleinen, in trams en bussen. Zij worden nagezeten door ordetroepen die politie heten, of bijzonder opsporingsambtenaar, of stadswacht, bewaker, of portier, zolang die maar het insigne dragen met de vuist die slaan mag.

Toch is er één niet te vergeten verschil tussen de kraker en de dakloze enerzijds en de illegaal anderzijds (los van het feit dat de één ook de ander kan zijn, maar voor het gemak): als de kraker of de dakloze de bajes nestlotte, na kortere of langere tijd, uit mag lopen, heeft deze het recht om te midden van al deze Hollandse stront te blijven leven.

Je bent toch Neederlander!? Nee, dan kan je niet slechts enkel om het feit van je aanwezigheid (wie wil dat eigenlijk nog? Het stinkt hier zo!) beboet, opgesloten en in elkaar geslagen worden. Zelfs al worden nog zoveel klappen uitgedeeld in een smerige cel van de smeris. Zelfs al worden nog zovelen opgesloten en van al hun menselijkheid

ontdaan. Dat paspoort, dat BSN nummer, het zorgt ervoor dat, ondanks alles, nog de gunst van het mogen blijven wordt verleend. Zelfs het ontzielde lichaam van de arrestant mag nog ijlings begraven worden om voorgoed in de Nederlandse bodem te rusten, doodsoorzaak onbekend.

Ben je Neederlander? Dan kun je zelf een einde maken aan je vervolging: door te capituleren. Dat is simpelweg een kwestie van slavenwerk aanvaarden, huur betalen aan een uitbouter met een kast van een huis in Wassenaar, en als een zombie voor de televisie hangen en al het braaksel slikken dat daar over u wordt uitgekotst. Dan is de minister tevreden, is uw buurman tevreden en zullen in de loop der jaren de politie en de inlichtingendienst overtuigd raken van uw pacificatie. Het gevaar is geweken.

Maar... bent u illegaal, dan zal dit alles u niet baten, het is niet eens mogelijk! Zelfs het laagste stuk arbeid dat u bereid bent te verrichten is verboden. Zelfs de kleinste

kamer kunt u nog niet huren. Over televisie hoeft niet eens te worden nagedacht (al mist u weinig). Van capituleren kan nimmer sprake zijn. Paria dat u bent! Crimineel. Overlastgever. Probleem! U kunt u maar beter uit de voeten maken, maar een heksenjacht, nee... De minister is gelovig, ziet u. Hij zegt alleen: biedt zulke mensen geen onderdak, dan denken ze maar dat ze blijven mogen. In de goot ermee, wegspoelen, afzuigen, oplossen. Het enige onderdak, het enige vreten dat u krijgen mag, is die tussen de muren, hekken, sloten en schrikdraad van onze werkgelegenheid creërende gevangenissen. Hét ultimum remedium voor een mens zonder toekomst, tot die tenslotte toegeeft te zullen vertrekken.

Vertrek is mogelijk. Kijk naar het vermanende vingertje van de minister! Er is keuze genoeg tussen hongerdood, verdrinking, marteling en moord. Uit het

zicht, uit onze gedachten. Niet meer de zorg van ons land waarin mensen maar ten prooi vallen aan huisjesmelkers, pooiers en mensensmokkelaars die dankzij de illegaliteit, door onze wetten bedacht, hun gang kunnen gaan. Niets meer van dat al. Onze wet is onze wil en boven alles moet daaraan juist het slachtoffer van die wet als dader worden veroordeeld en bestraft.

Dader? Men kan dan maar beter werkelijk dader zijn, en met recht! Geen vreten? Dan stelen. Geen geld? Dan de tas van een winkelende geldbuidel in de Kalverstraat. Geen woning? Dan het pand van de speculant. Het is alles met recht en het zou net zoveel gerechtigheid zijn indien die ministers aan het binnenhof in één klap zouden worden weggevaagd, want: Geen vrijheid? Geen onderdrukkers!

Menig dictator werd in de loop van de geschiedenis een kopje kleiner gemaakt en er werd gedanst om zijn lijk, gejuicht om zijn einde, gevierd de vrijheid. Het feit dat Neederland zich een democratie noemt, vrijwaart de natiestaat niet van zulk broodnodig ingrijpen in de macht. Niet om de macht over te nemen, maar om deze af te breken. Het zal alles niet legaal zijn, maar ach. Er is wel meer niet legaal. Voor sommigen is de illegale actie een keuze. Voor anderen het illegaal verblijf een opgelegd feit.

Laat ons allen daders zijn!

Joke Kaviaar, 16 juli 2011

Groeten uit Griekenland

Langs het strand
gewandeld, 't was
een dag van dansende golven,
van 't bruinen van
bleke bast en boezem en
van de verleiding

Tenen in 't schuim en
het water, een duik,
en dan,
achter een rots

De geur van verrotting
Vergooid visvangst?

Planken hout,
versplinterd, verweerd,
liggen stukgeslagen

De zee toont zich
een woesteling
maar 't was niet de zilte
die wreed was

De overstekelingen,
aangevreten, aangespoeld,
waren vreemdelingen

De lijken zijn
in plastic zakken
geritst en gelabeld

'Grens Griekenland'

Van de planken
bouwden wij,
vakantiegangers,
diezelfde avond
een kampvuur

Joke Kaviaar, 6 september 2011

DE DRUIVEN DER GRAMSCHAP

John Steinbeck

1929 - DE PERIODE VAN DE GROTE DEPRESSIE
IN DE VERENIGDE STATEN

Na opeenvolgende mislukte oogsten zijn veel kleine landeigenaars pachters geworden van de banken. Deze banken onteigenen de kleinereboerendefinitief van hun boerderijen en gronden wanneer de technologie hen toelaat om de landerijen verder uit te putten met de intensieve katoenteelt. Na deze laatste roofofbouwbeweging zullen ze de afgepeigerde gronden aan een goeie prijs verkopen als bouwgrond voor particulieren. Vele honderden pachtersgezinnen worden met geweld verjaagd en naar het Westen gelokt, waar ze als seizoensarbeiders ingeschakeld worden in de fruitteelt. Een verhaal over gedwongen migratie, proletarisering en uitbuiting, maar niet minder over solidariteit, waardigheid en opstand.

In dit korte uittreksel beschrijft John Steinbeck op onnavolgbare wijze hoe de technologie niet slechts een neutraal gegeven is, maar onze verhouding tot de werkelijkheid fundamenteel verandert. Ze zet ons een bril op, die ons blind maakt voor andere gezichtspunten. Ze schrijft ons handelingspatronen voor en censureert er andere; minder productieve, minder machinale. Wij, die ons in een voortdurende technologische omsingeling bevinden, kunnen in dit stukje literatuur een geheime doorgang vinden, die leidt naar wat ook wij zijn kwijtgeraakt of nog zouden kunnen ontdekken achter het verblindende scherm. De druiven der gramschap zullen ook ons zoet smaken.

De tractoren reden over de wegen en dan de velden in, grote rupsbandtractoren die zich voortbewogen als insecten, met de ongelooflijke kracht van insecten. Ze schoven over de grond, maakten het spoor met hun kettingen, rolden erover en volgden het. Dieseltractoren, sputterend, wanneer ze stil stonden; ze donderden als ze in beweging kwamen en reden ten slotte met een dreunend geraas door. Platneuzige monsters, die het stof opjoegen en hun snuit erin staken, kriskras door het land heen, door hekken, over voorerven, in en uit geulen, altijd rechtdoor. Ze reden niet op de grond, maar op hun eigen wegbed. Ze sloegen geen acht op heuvels en ravijnen, stroompjes, hekken, huizen.

De man, die op de ijzeren bank zat, zag er niet uit als een man; met handschoenen, stofbril, rubber stofmasker over neus en mond leek hij een deel van het monster, een robot op de stuurbank. . Het donderen van de cilinders klonk door het land, werd één met de lucht en de aarde, zodat aarde en lucht dreunden in gelijke trilling. De bestuurder had hem niet in bedwang, lijnrecht doorploegde de tractor het land, dwars door een tiental boerderijen en weer recht terug. Een rukje aan de stuurinrichting kon de tractor laten draaien, maar de handen van de bestuurder konden geen rukje geven omdat het monster, dat de tractor gebouwd had, het monster, dat de tractor daarheen gezonden had, zich op de één of andere manier in de handen van de bestuurder genesteld had, in zijn hersens en spieren,

hem een stofbril had opgezet en hem een muilkorf had voorgedaan – zijn geest een stofbril had opgezet en hem een muilkorf had voorgedaan, zijn waarnemingsvermogen een stofbril had opgezet, zijn protest gemuilkorfd had. Hij kon niet zien hoe het land was, hij kon niet ruiken hoe het land rook; zijn voeten stampten niet op de kluiten en voelden niet de warmte en de kracht van de aarde. Hij zat op een ijzeren bank en trapte op ijzeren pedalen. Hij kon zijn machine niet opjagen of vervloeken of aanmoedigen om haar prestatie te vergroten, en daarom kon hij zichzelf niet opmonteren of aandrijven of bemoedigen. Het kon hem niet schelen wat er met het land gebeurde, want hij bezat het niet en verwachtte er niets van. Als een zaadje dat gevallen was, niet ontkiemde, betekende dat niets. Als de groeiende plant wegwijnde in droogte of verdronk in een vloed van regen, trok de bestuurder zich daar net zo min iets van aan als de tractor.

Hij hield niet meer van het land dan de bank van het land hield. Hij kon de tractor bewonderen – zijn machinaal vervaardigde oppervlakken, zijn geweldige kracht, het razen van zijn detonerende cilinders; maar het was ook weer niet zijn tractor.

Achter de tractor rolden de glanzende ploegmessen, doorsneden de aarde met lemmeten – het was geen ploegen, maar chirurgie, ze duwden de doorsneden aarde naar rechts, waar de tweede rij messen de aarde doorsneed en terug duwde naar links; vlijmscherpe lemmeten, glinsterend, gepolijst door de doorsneden aarde. En achter de messen werden de eggen

getrokken die met ijzeren tanden kamden, zodat de kleine kluitjes braken en de aarde zo zacht werd als een tapijt. Achter de eggen de lange zaaiers – twaalf gebogen gietijzeren penissen, waarvan de organen door hefbomen in beweging gebracht werden en die de aarde zonder enige hartstocht overweldigden. De bestuurder zat op zijn ijzeren bank en hij was trots op de rechte lijnen die hij buiten zijn wil om maakte, trots op

de tractor, die niet van hem was en waarvan hij niet hield, trots op de mechanische kracht, die hij niet in zijn macht had. En toen dat gewas groeide en geoogst werd, had geen mens een warme kluit in zijn vingers verkruimeld en de aarde tussen zijn vingertoppen laten glijden. Geen mens had het zaad aangeraakt of zich verlustigd in zijn groei. De mensen aten wat ze niet verbouwd hadden, hadden geen band met het brood. Het land bracht voort onder ijzer en onder ijzer stierf het langzaam af; want het werd niet bemind en niet gehaat, het kreeg geen gebeden en geen vloeken.

Georges Brassens 1921 - 1981

FRANKRIJK 27 MEI 2011 - een jonge man krijgt 40 uur gemeenschapsdienst en een geldboete van 100 euro opgelegd. Hij had bij de passage van een aantal flikken raam en keel geopend om de tekst *Hécatombe (Mort aux vaches, mort aux lois, vive l'anarchie!)* van Brassens tot leven te laten komen. En zo blijft Brassens dertig jaar na zijn dood (29 oktober 1981) voor oproer zorgen. Brassens is nooit een onbesproken tekstdichter geweest en hij is steeds het onderwerp geweest van recuperatiepogingen. Als hij vervolgens ter verantwoording wordt geroepen door zij die hem als één van hen zien, met de bijhorende revolutionaire verplichtingen, antwoordt Brassens met onderstaande woorden...

STERVEN VOOR IDEEËN

Sterven voor ideeën, dat is geen slecht idee.

Bij gebrek eraan was ik bijna gestorven.

Want al diegenen die haar hadden, verpletterende massa,

Vielen, om moord en brand schreeuwend, over me heen.

Ze hebben me kunnen overtuigen en mijn onbeschaamde muze

Sluit zich, haar fouten afzwerend, bij hun geloof aan.

Toch één voorbehoud echter:

Sterven voor ideeën, oké, maar dan een langzame dood,

Oké, maar een langzame dood.

Laat ons, vermits er geen hoogdringendheid is,

flanerend de weg afleggen naar de andere wereld.

Want, door het tempo te forceren, gebeurt het dat men sterft

Voor ideeën die 's anderdaags niet meer in omloop zijn,

Want als er één ding bitter is en triestig,

Als men z'n ziel aan god teruggeeft dan is het wel de vaststelling,

Dat men gedwaald heeft, dat men zich van idee heeft vergist:

Sterven voor ideeën, oké, maar dan een langzame dood,

Oké, maar een langzame dood.

De sint-jan guldenmonders (1) die de marteling prediken,

Blijven immers meestal hier beneden hangen.

Sterven voor ideeën, zeg dat wel,

Het is hun levensreden, ze ontzeggen het zich niet.

In nagenoeg elk kamp zien we er die qua levensduur,

Weldra Mathusalem (2) verdringen.

Ik besluit eruit dat ze onder elkaar moeten zeggen:

"Sterven voor ideeën, oké, maar dan een langzame dood,

Oké, maar een langzame dood."

MOURIR POUR DES IDEES

Mourir pour des idées, l'idée est excellente.

Moi j'ai failli mourir de ne l'avoir pas eu.

Cependant ceux qui l'avaient, multitude accablante,

Un jour à la mort me sont tombés dessus.

Ils ont su me convaincre et ma muse insolente,

Abjurant ses erreurs, se rallie à leur foi

Avec un soupçon de réserve toutefois:

Mourrons pour des idées d'accord, mais de mort lente,

D'accord, mais de mort lente.

Jugeant qu'il n'y a pas péril en la demeure,

Allons vers l'autre monde en flânant en chemin

Car, à forcer l'allure, il arrive qu'on meure

Avant plus cours le lendemain.

Et si, s'il est une chose amère, désolante,

En rendant l'âme à Dieu c'est bien de constater

qu'on s'est trompé d'idée,

D'accord, mais de mort lente,

D'accord, mais de mort lente.

Les saint Jean bouche d'or qui prêchent le martyre,

Le ont souvent, d'ailleurs, s'attardent ici-bas.

Mourir pour des idées, c'est le cas de le dire,

C'est leur raison de vivre, ils ne s'en privent pas.

Dans presque tous les camps on en voit qui supplantent

Bientôt Mathusalem dans la longévité.

J'en conclus qu'ils doivent se dire, en aparté:

"Mourrons pour des idées d'accord, mais de mort lente,

D'accord, mais de mort lente."

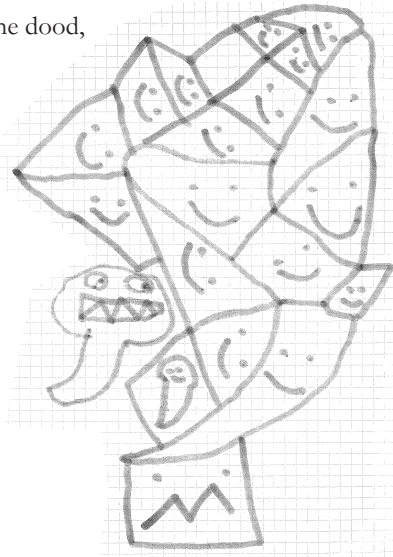
Ideeën die het befaamde offer vereisen,
 We vinden er volgelingen van in alle sektes,
 En de vraag stelt zich aan de nieuwgekomen slachtoffers:
 Sterven voor ideeën, da's mooi, maar voor de welke?
 En vermits ze allemaal op elkaar lijken,
 Als hij ze ziet komen, met hun lijvige vlaggen,
 Draait de wijze, bij wijze van aarzeling, rond de tombe.
 Sterven voor ideeën, oké, maar dan een langzame dood,
 Oké, maar een langzame dood.

Als enkele slachtingen zouden volstaan
 Opdat eindelijk alles zou veranderen en in orde zou komen!
 Zouden we, met zovele "grote avonden" waarop zovele hoofden vallen,
 ons reeds in het paradijs op aarde bevinden.
 Maar de glorietijd wordt eindeloos verdaagd,
 De goden hebben steeds dorst (3), hebben er nooit genoeg van,
 En het is de dood, de steeds herbegonnen dood...
 Sterven voor ideeën, oké, maar dan een langzame dood,
 Oké, maar een langzame dood.

16 O jullie, de stokers, goede apostelen,
 Sterf dan als eersten, wij staan u onze plaats af.
 Maar bij gratie, verduiveld! laat de anderen leven!
 Het leven is zowat hun enige luxe hier beneden;
 Want uiteindelijk is magere hein waakzaam genoeg,
 Hij heeft geen behoefte aan iemand die hem de zeis vasthoudt.
 Geen dodendans meer rondom de schavotten!
 Sterven voor ideeën, oké, maar dan een langzame dood,
 Oké, maar een langzame dood.

NOTEN:

- (1) Sint-Jan Guldenmond ofwel Johannes Chrysostomus (349-407): beroemd prediker, met een force en herkende retoriek. Een guldenmond is een welsprekend redenaar.
- (2) Mathusalem zou volgens de Hebreeuwse bijbel 969 jaar oud zijn geworden.
- (3) Les dieux ont soif (ned. titel: de goden zijn dorstig) is een roman van Anatole France over de terreur en de populariteit van de guillotine bij de franse revolutionairen.

DE TAAL VAN GOD LOS

Poëzie als een breekijzer op de gewone gang van zaken

Regelmatig vind je in *van god los* stukjes die op drift geslagen lijken. De rij van regels sluit niet meer zo nauw aan, er worden gaten geslagen in de tekst en doorheen die vensters wordt plots het landschap zichtbaar dat nog niet door onze kraaienpoten beschreven werd. En telkens wanneer je denkt er iets van begrepen te hebben, zet een volgende regel je weer op het verkeerde been en wankel je zo weer naar het volgende begrip. Soms lijkt er melodie of ritme uit de regels op te stijgen, kruipt er cadans in je mond of loopt alles net als een koets over kinderkopjes, hortend en stotend op weg, maar nergens naartoe.

We hebben het over de poëzie, de dichtkunst, de taal op stelten... en in dit stukje willen we je kwijt waarom we af en toe zo'n zonderling figuur laten aanschuiven aan de inhoudstafel van deze publicatie.

Opdat er in het dagelijkse reilen en zeilen weer iets van levendigheid zou kunnen binnensijpelen, zijn wij ervan overtuigd dat wat bijschaafwerk hier-en-daar niet voldoende is. Wie de touwtjes in eigen handen wil nemen, kan zich niet tevreden stellen met een langere leiband. Hij en zij wil in het wilde weg kunnen rondspringen en zo alle vooropgestelde scenario's in het honderd doen lopen. Om dat te kunnen doen, moeten we eerst en vooral de schaar ter hand nemen en de boel saboteren. Dat vraagt wat moed, omdat we ons niet langer kunnen verlaten op de begeleidende hand van de autoriteit, maar al gauw ontdekken we ook de vreugde van een vrij gekozen danspas.

De taal staat natuurlijk niet los van die dagelijkse realiteit: als voorstelling van de werkelijkheid neemt ze er kenmerken van over en omgekeerd vormt de taal eveneens de werkelijkheid, al was het maar omdat ze bepaalde dingen bespreekbaar maakt en andere onbesproken laat. Met de gewone gang van zaken komt dus ook een dagelijkse-sleur-taal overeen: een taal die afgevlakt is en waarvan de betekenissen ons niet meer wakker schudden. De dagelijkse stortvloed aan woorden lijkt nauwelijks nog iets werkelijks weer te geven: de mededeling van honderden verdronken vluchtelingen voor de kust van Nieuw-Zeeland wekt de werkelijke betekenis van die gebeurtenis niet meer op. Om dit betekenisverlies in de taal te doorbreken, lijkt er eveneens een vorm van sabotage nodig te zijn. Op verschillende manieren wordt in poëzie deze betekenisvervlakking stokken in de wielen gestoken: door een woord te herhalen, door het in een ongebruikelijke context te plaatsen of door er een andere betekenis aan te geven. Zo krijgt de mededeling van de verdronken vluchtelingen wél weer zijn werkelijke betekenis terug als we er het beeld van een strandvakantie aan verbinden (zoals in: *Groeten uit Griekenland*, p.12). Net door heel ongebruikelijke dingen uit te halen met de taal krijgt ze weer betekenis, net zoals de onklaar gemaakte machine en de doorbroken routine weer nieuwe betekenissen kunnen geven aan ons leven.

Je zou poëzie kunnen zien als een taalgebruik dat *van god los* is. Het woord is er geen eenduidige naam meer voor het

ding. De naam die als een schaduw aan het ding vastgenaaid werd door de god die het geschapen heeft, haakt zich los in de poëzie. Hierdoor moeten we opnieuw zelf betekenissen toekennen. We jongleren met woorden en worden zo opnieuw meester over de taal, net zoals we in ons dagelijkse leven doorheen de ondermijning van vaststaande rollen en draaiboeken opnieuw meester worden van dat leven.

*'Wanneer ik een woord gebruik'
zei Humpty Dumpty op een nogal
minachtende toon, 'betekent het
precies wat ik beslis dat het betekent
- niet meer of minder.'*

*'De vraag is', zei Alice, 'of je woorden
zoveel verschillende dingen kan laten
betekenen.'*

*'De vraag is', zei Humpty Dumpty,
'wie er meester zal zijn - dat is
alles.'*

Uit: Alice's Adventures in Wonderland,
Lewis Carroll

Geregeerd worden

541 dagen later

en de vlaming mort
niet vlaamsch genoeg
te veel, maar ook niet genoeg
te links of te waals m.a.w.
dus hier geen spontane stakingen
de vlaming is een spaarder
ook in zijn emoties
hij moppert, broemt en kankert
smst, twittert en mailt zijn ongenoegeen
"we zullen eens zien wie laatst betaalt"
"wacht maar tot de volgende verkiezingen"
de consumentenprogramma's weten het
ze meten de onrust op de markt

maar

hij koopt als voorheen
steeds meer dus
hij wordt gevolgd als voorheen
en hij volgt als voorheen
plichtsgetrouw en met toewijding
het heeft blijkbaar iets geruststellends...
tenvolle geregeerd worden
of had u dan een betere reden
om steeds weer voor aap te staan
in het isofoir?
sssst, spaar uw stem
ik hoor uw vertegenwoordigers al
meer dan me lief is

we hebben een regering!

Een vlucht grauwe ganzen

Langs de weilanden achter
het dorp waar ik woon,
in de ruis van de zoete wind
op een zomeravond

de roep van kieviten,
ze landen in het gras,
het gekrakeel van grauwe ganzen
in vlucht voorlangs de lage zon

Een plons in het water waar
de kikkers kwaken, kwaken,
een moedereend met donzige
jongen zwemt langs het riet

Daar gaat een oeverzwaluw,
een paar torenvalken bidden
boven de koeien, zij grazen
samen met zwarte schapen

Een scholekster steekt de
lange oranje snavel in de grond,
het gras langs de oevers wuift,
een reiger wacht zijn kans af

Dit landschap is mooi
Het is mooi in mijn ogen,
streelt mijn neus en oren,
ik begroet een konijn

Zou ik dit alles beschrijven
voor een vluchteling achter
Hollandse tralies, dan zou
die het niet herkennen

Waar is dat dan? Het enige
dat voor haar vliegt is
het vliegtuig waarin
zij niet gedwongen wil

En zij zal bidden, dat
die vlucht grauwe ganzen
zich vol overgave stort in
de motoren van het toestel

zodat, kort na het opstijgen,
haar vlucht naar nog meer vlucht
met een allerlaatste klap
tot een einde mag komen

Joke Kaviaar

COLOFON

van god los

Het postbusadres werd vervangen door
het volgende contactadres:

Rue du sentier 43,
4100 Seraing

reknr. BE13 0682 0506 8939
(BIC: GKCCBEBB)
e-mail vangodlos1@gmail.com

van god los verschijnt op onregelmatige
basis. Wie ons financieel wenst te on-
dersteunen, kan dat via hoger vermeld
rekeningnummer (ongewijzigd!). Als
je *van god los* toegestuurd wilt krijgen,
neem je best even contact op met ons
via mail of via de post. Hetzelfde geldt
voor organisaties of individuen die *van
god los* willen verspreiden. Ook andere
bijdragen (reacties, uitnodigingen, tek-
sten, beeldmateriaal, ...) zijn zeer wel-
kom.

De teksten uit *van god los* mogen vrij-
lijk gekopieerd en anderszins verspreid
worden, met of zonder een knipoogje.

Van god los wordt gedrukt op 100% ge-
recycleerd en hergebruikt papier.

van god los nr.3
januari 2012
oplage: 500 exemplaren

